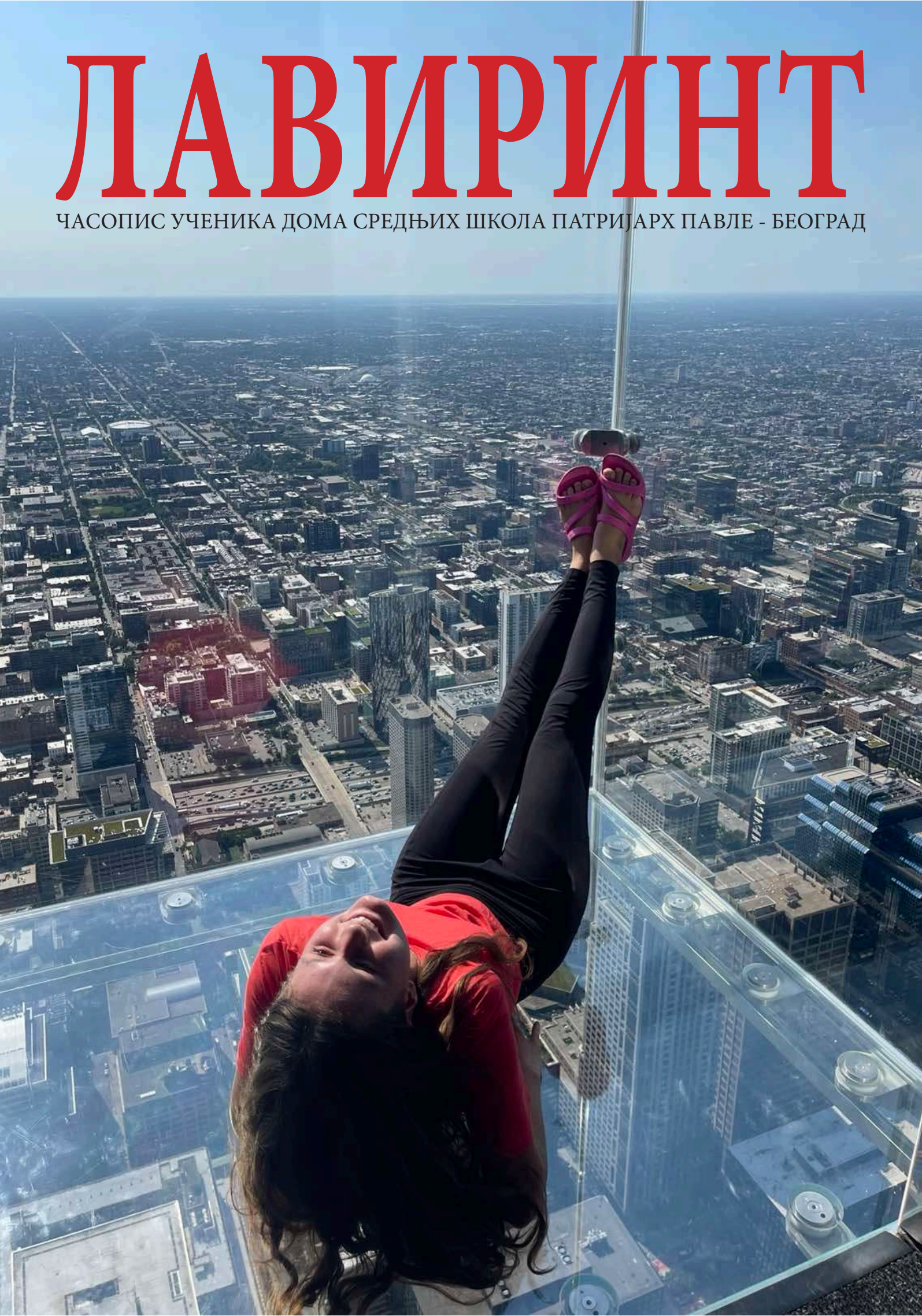

ЛАВИРИНТ

ЧАСОПИС УЧЕНИКА ДОМА СРЕДЊИХ ШКОЛА ПАТРИЈАРХ ПАВЛЕ - БЕОГРАД

Реч уреднице

Свака соба у нашем дому крије приче – о пријатељствима која су се родила у касним ноћним разговорима, о изазовима који су нас ојачали и о тренуцима који ће заувек остати део нас. Неки су овде пронашли своје најбоље пријатеље, неки су открили нове таленте, а сви заједно учимо да дом није само место где спавамо, већ и где растемо.

Овај часопис је наш глас. Кроз њега бележимо догађаје који су нас обележили, делимо мисли које су нас инспирисале и причамо приче које не желимо да буду заборављене. Било да су то успеси наших другова, креативни кутак испуњен причама и песмама или осврти на свакодневицу која носи много више него што се на први поглед чини – на овим страницама свако може пронаћи део себе.

Нека овај часопис буде подсетник да смо део заједнице у којој учимо, стварамо и подржавамо једни друге. Јер, док год имамо с ким да поделимо причу, ниједан тренутак није узалудан.

Добродошли у наш свет!

Вера Вучићевић, уредница

НАШ ДОМ - НАША ПРИЧА

ОБЕЛЕЖАВАЊЕ ДАНА ДОМА	4
ПОСЕТА ФИЛМСКИМ ФЕСТИВАЛИМА	6
НЕЗАБОРАВАН ИЗЛЕТ У БАРАЈЕВУ	8
ГОСТОВАЊЕ УЧЕНИКА И ВАСПИТАЧА ДОМОВА ИЗ ТРЕБИЊА, СВИЛАЈНЦА, КОТОРА, ВРАЊА И ЧАЧКА	10
МУЗИКА ОСЛИКАВА НАШ ЖИВОТ И ЧИНИ ДА СЕ ОСЕЋАМО ЛЕПШЕ	12
СУСРЕТИ У СВИЛАЈНЦУ	14
ДАЈ КРВ ДАНАС СПАСИ ЖИВОТ СУТРА	16
ХУМАНИТАРНА АКЦИЈА	
ЗА ДЕЦУ ИЗ ПРИХВАТИЛИШТА	17
ПОСЕТА ФЕСТИВАЛУ НАУКЕ	18

ИЗВАН ОКВИРА

ИНТЕРВЈУ: БОГДАН ДУДУКОВИЋ	20
ИНТЕРВЈУ: ВЕРА ВУЧИЋЕВИЋ	22
ИНТЕРВЈУ: ДАНИЦА БАЛАЋ	26
ИНТЕРВЈУ: МАРТА ЈУРИЋ	28
ИНТЕРВЈУ: ТАРА ГУДОВИЋ	30

ТЕКСТОВИ

1965 ИЛИ 2025	32
БОРА ЂОРЂЕВИЋ	34
ГОЛУБ ЈАНИЋ	36
КУДА КОРАЧАМО	38
ВРЕМЕ СВЕТОСАВЉА У ДЕЦИ ОВОГ ВЕКА	39
ПУПИНОВО НАСЛЕЂЕ И ЈА	40

ПОЕЗИЈА

АЛЕКСА ДЕНЧИЋ	42
ВЕРА ВУЧИЋЕВИЋ	44

ДОМСКИ МАГАЗИН ЛАВИРИНТ

Дом ученика средњих школа Патријарх Павле - Београд

Здравка Челара 14, Београд

Уредник: Вера Вучићевић

Редакција:

Вера Вучићевић

Алекса Денчић

Марта Јурић

Ученици музичке и драмске секције

Координатор секције васпитачица Александра Аџић

Коришћене су слике и радови цветне радионице и радионице ткање.

ОБЕЛЕЖАВАЊЕ ДАНА ДОМА

НАШ
ДОМ

15. новембра 2024. године обележили смо, у свечаној атмосфери, Дан Дома ученика средњих школа „Патријарх Павле” - Београд у присуству многобројних драгих гостију, пријатеља наше установе, запослених и ученика, уз пригодан програм наших ученика, учесника културно-уметничких секција.

НАША ПРИЧА

ПОСЕТА ФИЛМСКИМ ФЕСТИВАЛИМА

НАШ
ДОМ

ФЕСТИВАЛ АУТОРСКОГ ФИЛМА 2024 и ФЕСТИВАЛ СЛОБОДНА ЗОНА

Ученици драмске секције Дома ученика средњих школа „Патријарх Павле” -Београд посетили су јубиларни 30. Фестивал ауторског филма. Имали су прилику да погледају две филмске пројекције.

У МТС дворани у оквиру такмичарског програма, погледали су норвешки филм “Арманд” , који је на Канском фестивалу освојио Камера д’Ор за најбољи дебитантски филм и у Дворани културног центра у оквиру селекције Банде à парт, погледали су француски филм “ Сто хиљада милијарди”. У филму игра наша глумица Мина Гајовић, која се након пројекције представила публици, одговарала на питања у вези са филмом и фотографисала се са нашим ученицима.

Ученици драмске секције Дома ученика средњих школа “Патријарх Павле” - Београд посетили су јубиларни 20. филмски фестивал Слободна зона и том приликом у Установи културе Пароброд били на пројекцији фил-

ма “Кошница”.

Дебитантски филм редитељке Блерте Башоли заснован на истинитој причи, а говори о положају жена у дубоко укорененом патријархату у балканском друштву. Филм је на међународном фестивалу освојио три награде: најбољи филм, најбоља режија и награда публике.

НАША ПРИЧА

НЕЗАБОРАВАН ИЗЛЕТ У БАРАЈЕВУ

НАШ
ДОМ

У петак, 26. септембра 2024. године, наш дом је одлучио да награди ученике који су се у претходном периоду показали као најпедантнији у својим васпитним групама незаборавним излетом у мирном делу Барајева.

У раним јутарњим часовима, у пратњи васпитача и особља дома, ученици су се упутили ка Барајеву, где су их домаћини дочекали срдечно, уз послужење, пиће и укусан доручак. Након добродошлице уследили су сати дружења, смеха, певања, а за најхрабрије – чак и купања у базену.

Простор који смо посетили био је заиста очаравајући. Располагали смо тереном за одбојку на песку, тереном за мали фудбал, тереном за бадминтон, базеном, баром и бројним другим садржајима. Одмах по доласку, свако је изабрао активност која му је највише одговарала. Одбојкашки терен постао је поприште узбудљивог турни-

ра између ученика и васпитача, што је био сјајан начин да пробудимо тимски дух и окушамо се у новим спортским изазовима.

Један од најузбудљивијих догађаја био је надвлачење конопца, где смо сви дали све од себе како бисмо освојили вредне награде. Посебно весеље донели су „пијани пенали,“ где су васпитачи имали задатак да се окрећу десет пута око штапа, а затим покушају да шутну лопту у гол. Сцена је била урнебесна – готово нико није успео у овом изазову, што је изазвало салве смеха.

Када су наступили тренуци за опуштање, базен је био наша оаза. Сви смо уживали у прскању, пливању и заједничком проводу, док се директор дома опробао у такмичењу закуцавања ексера, што је такође изазвало одушевљење.

После свих активности, уморни, али срећни, послужени смо домаћим куваним

јелима припремљеним у великом лонцу, као и специјалитетима лесковачког роштиља. Након паузе за оброк, уследила је свечана додела награда победницима спортских турнира, а радост и славље поделили смо сви заједно.

Као шлаг на торти, уживали смо у живој музици – тамбураши су додали посебну чар овом излету.

На крају дана, препуни лепих утисака, вратили смо се у дом. У аутобусу је владао прави журка-штимунг – сабирали смо утиске, певали и размењивали најлепше тренутке са излета.

Ово је била непроцењива прилика да се боље упознамо, дружимо и заједно створимо успомене које ће дуго остати у нашим срцима. С нестрпљењем очекујемо следећи излет у истом духу!

Вера Вучићевић, 2.разред

**Медицинске школе
„Београд“**

НАША ПРИЧА

УЧЕНИКА И ВАСПИТАЧА ДОМОВА ИЗ ТРЕБИЊА, СВИЛАЈНЦА, КОТОРА, ВРАЊА И ЧАЧКА

У периоду од 1. до 3. новембра 2024. године у нашем дому су гостовали ученици и васпитачи домова из Требиња, Свилајнца, Врања, Чачка и Котора. Током њиховог боравка организован је разноврстан програм.

Ученици и васпитачи дома „Спасић – Машера“ из Котора стигли су у четвртак увече. Остали гости стигли су у петак, до 14,00. У 16,00 организован је састанак васпитача свих домова, на коме су се васпитачи упознали међу собом, разменили искуства у раду и договорили око програма. У петак увече, у трпезарији дома, организован је квиз и културно-забавни програм. Сви учесници су, уз велику подршку публике, извели своје тачке, трудећи се да себе и свој дом представе на најбољи начин.

У суботу, у преподневним часовима, ученици су се такмичили у фудбалу, стоном

тенису и шаху. Игра је била фер плеј, атмосфера позитивна, утакмице пријатељске, тако да није било важно ко је победио.

У поподневним часовима за госте је организовано разгледање града, са посетом Дома Народне Скупштине. Због Дана жалости, због трагедије на железничкој станици у Новом Саду, отказана је посета Дому Народне Скупштине, а замењено посетом Храму Светог Саве и Зоо врту. У вечерњим часовима организовано је дружење ученика и свечана вечера за васпитаче и запослене.

Општи утисак је да су овакви сусрети веома корисни, јер васпитачи имају прилику да размене искуства у раду, добију нове идеје и унапреде свој рад, а ученици да стекну нове пријатеље.

НАША ПРИЧА

МУЗИКА ОСЛИКАВА НАШ ЖИВОТ И ЧИНИ ДА СЕ ОСЕЋАМО ЛЕПШЕ

О важности музике у њиховом одрастању рекли су по коју реч ученици чланови музичке секције

Милица Миљковић

-Нашу секцију могу да опишем многим речима, али једна највише одговара – љубав

Музика је нешто прво из мог детињства чега се сећам. Постала је ствар која ме душевно испуњава од тренутка када сам са само пет година запевала са својим оцем уз пратњу хармонике. Доживљавам је као страст која никада не нестаје, као бег и наду. Музичка секција у дому, осим што ми је пружила сјајан колектив, такође је пружила и многе прилике у којим сам показала свој труд и рад. Трудим се да младима будем пример, музика се може уновчити, али не мислим на материјално богатство, већ

оно духовно и културно.

Хор је оформила прошле школске године наша васпитачица Ана Дмитривић. Хор није постојао десетак година, сада се поново окупљамо око уметничке музике, духовне музике и српске баштине. Осим хора имамо и подсекције- етно певање, класичну музику и модерну музику. Све ове секције раде и функционишу истовремено. А наш дом свакако издваја наш поп-рок бенд. Ми смо за сада једини дом ученика у Београду који има бенд оваквог типа којег чине електричне гитаре, бас гитаре, бубањ, клавијатура, вокали и пратећи вокали. Волимо да се окупљамо око бенда кад су пробе и да уживамо у њиховом таленту, креативности и инспирацији. Сваки пут се наш студио напуни смехом од одушевљења, али такође

делимо и разне дилеме, приче и проблеме. Да би могли заједно да стварамо неопходно је да се добро познајемо.

-Када први пут у животу наступиш осећаш надахнуће

Наш дом се са поносом представио на домијади 2023/24. нашом секцијом. Освојена су два друга места и једно треће у жестокој конкуренцији. Нама ће то такмичење остати увек у сећању јер смо први пут наступале, такорећи нисмо никад раније нигде певале (осим Милице) а такмичиле смо са ученицима који се тиме баве преко десет година, па је наш успех много већи. Биле смо истовремено узбуђене и помало уплашене, али васпитачица Ана нас је бодрила тако да смо се осећале као професионалци.. јер етно певање није нешто

НАША ПРИЧА

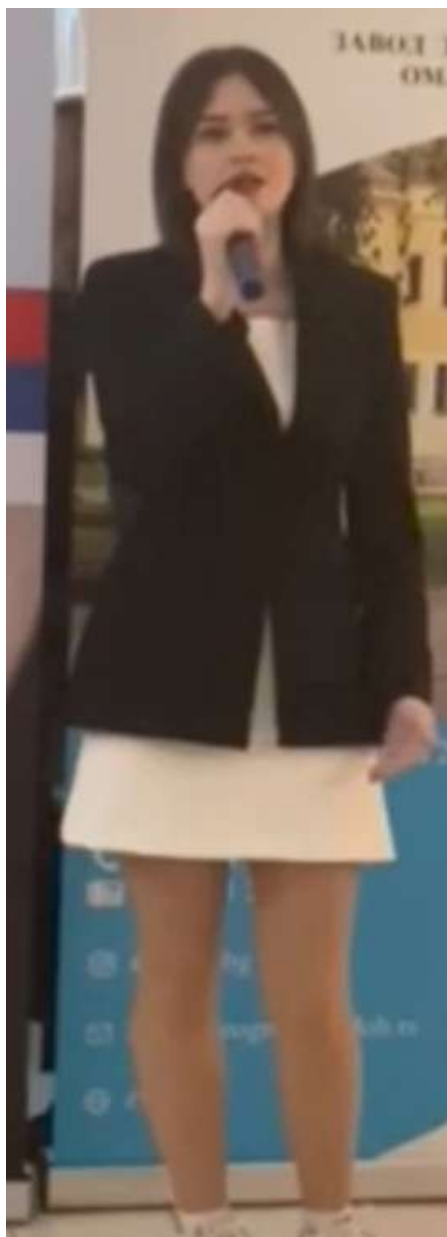

што је лако, да је лако њиме би се бавио свако. Зато мора пуно да се вежба и буде у томе. Није било страшно.

Филип Радуловић:

-Оно што ми је остало у сећању са свечаности поводом Дана дома су васпитачи који су били поносни на нас јер смо били врло креативни и дали смо све од себе. Наступили смо са више нумера што је био успех, јер смо наступали први пут у тој постави.

Ученици су започели текст са речју Љубав, а њихова васпитачица ће завршити са погодите чиме: Окружени смо са dobrim музичарима и пре свега dobrim људима. И тако стварамо здрав амбијент, па стваралачки рад представља задовољство и радост, а када радиш оно што волиш онда посао постаје лек. Лековита љубав.

СУСРЕТИ У СВИЛАЈНЦУ

НАШ
ДОМ

Стонотениски тим и екипа туристичке секције имали су прилику да крену на једну узбудљиву авантуру у Свилајнац. Наиме, домови Србије сарађују и тако је наш дом у октобру прошле године угостио ученике из Пожареваца, Ћуприје, Котора и између осталог Свилајнца. Били су организовани спортски турнири и излети по Београду. Тако је дошао ред да и наш дом буде гост. 9. и 10. марта. Деветоро ученика заједно са васпитачицама Љиљаном Вулин и Иваном Марковић кренуло је на пут у Дом ученика са пољопривредном школом Свилајнац. Када смо дошли домаћини су нас лепо дочекали и показали нам наше собе и зграду дома. Чим смо стигли прва ствар која ме је очарала, била је прелепа нетакнута природа око дома. Њихов дом је као једно огромно газдинство са величанственом баштом, стазом за трчање, паркићем, тереном, па чак и мини зоо вртом у којем се налазе све домаће животиње. Од зечева, голубова, ћурки, преко оваца и крава па до кобиле и вепра од чак 300кг. Пошто се дом нала-

зи у склопу пољопривредне школе, у дворишту се налазе велики пластенци и стакленици где ђаци раде праксу. Један велики плус је што се у мензи хране управо тим поврћем из њихових узгоја, па су тако квалитет намирница и свежина сто посто проверени. Након малог обиласка дома и околине, крећемо ка Природњачком музеју Свилајнац који се налази одмах поред. Ту смо видели скелет диносауруса и направили пар кругова око прелепог Дино парка. Ипак наш дом није био једини, ту су били ђаци из Новог Сада и Лесковца, па смо упознали много другара и разменили наша искуства у дому. Затим су уследили спортски турнири у стоном тенису и бадминтону где смо се лепо изиграли, а који пут и победили. После ручка и вечере, за које је мало рећи да су били преукусни, је кренула журка, како то увек бива. Сви смо се лепо дотерали и одлично забавили уз причу и дружење. Сутрадан нас је чекао још занимљивији и узбудљивији дан, сви смо се заједно упутили ка манастиру Манасији, где су нас монаси

радо дочекали и испричали нам историју манастира где је почивају мошти Деспота Стефана. Очарани величанственим манастиром и прелепим крајоликом, крећемо ка водопаду Лисине. Наравно, као на свакој екскурзији пут не може да прође без ДЈ-а и музике у аутобусу. Уз мало пешачења стигосмо до водопада где смо направили пар заједничких фотографија и наставили шетњу по природи. Презадовољни излетом и новим познанствима, пуни доживљаја се враћамо у дом и ту се наша авантура полако приводи крају. Пакујемо ствари и полако се растајемо. Били смо помало тужњикави и нисмо хтели да се враћамо назад бар још неких недељу дана. Битне су лепе успомене и нова искуства која ће нам остати у сећању. Ипак, ја сам лично пресрећна што нам је дом омогућио ову сјајну прилику за проширивање видика и перспективе, и надам се са њу са домом ићи на још много оваквих догађања.

Вера Вућућевић

НАША
ПРИЧА

ДАЈ КРВ ДАНАС СПАСИ ЖИВОТ СУТРА

НАШ
ДОМ

Једна од тема у нашем друштву о којој се најчешће не придаје довољно пажње колико би требало је управо добровољно давање крви. Некако то представља табу тему коју доста узимамо здраво за готово, а уствари нисмо ни свесни њене опште добробити и важности. Искрено, нисам ни ја нешто пуно о томе размишљала док се ове године нисам прикључила Црвеном Крсту. Врачар и почела редовно да волонтира. Од како сам крочила у тај нови свет, моја перцепција о животу и људима се потпуно променила. Поред тога што сам упознала сјајне и хумане људе, тамо сам научила да треба више да ценим живот и то што сам доброг здравља. Црвени крст редовно спроводи акције добровољног давања крви на Институту за трансфузију и осталим локацијама, а улога нас волонтера је да се нађемо при руци, одговоримо на све недоумице и промовишемо важност тог хуманог чина. Један од волонтирања да који сам посебно поносна је акција добровољног давања крви у Парохијском дому, где је том приликом крв лично дао и Патријарх, наиме нас 5 волонтера имало је задатак дељења флајера и упућивања људи на то добро дело, и за само сат времена, хала је била пуна давалаца. Просто,

кад видите такав приказ пуно вам је срце. Једна од интересантнијих акција била је за 8. Март где је свака дама која би дала крв, добијала поклоне и лепи каранфил. Црвени Крст Србије поред директне сарадње са Институтом за трансфузију крви, бави се и многим другим добрим делима и то све у циљу побољшања нечијег живота и још једног измамљеног осмеха. Од прикупљања пакећића за незбринуту децу до поклањања гардеробе и играчака. Реч је искључиво о прелепим гестовима који уопште не захтевају ништа друго за узврат сем једног осмеха и среће малишана. Наиме, што се давања крви тиче... Многи људи не желе своју крв да дају не из похлепе или неког другог погрешног разлога, већ и простог страха и незнања. Прва ствар која је сама по себи сјајан разлог за давање крви, је то да и давалац и прималац имају корист. Када дамо крв, наша крв се регенирише и обнавља, а сама процедура је брза и потпуно безболна, а улога свих нас, волонтера и доктора је да се ви добро и пријатно осећате и установу напустите задовољни. Наша крв је нечија последња шанса за опстанак и након прикључивања у Црвени Крст озбиљно схватам колико је важно да ценимо наш живот и сваку малу ствар. Сада

сам сигурна да ћу када напуним 18 година постати редован давалац и са задовољством побољшавати живот и себи и другима. Црвени Крст ме је научио правим људским вредностима и стварима које чине истинску срећу, сваки секунд проведен са тим људима који имају исти циљ као и ја стављају ми до знања да нису сви људи лукави и лоши, већ да ово човечанство има сјајне младе људе на које ће сутра моћи на се ослонити. Овим путем позивам све тинејџере да се прикључе овој сјајној организацији и дају крв јер никад се не зна када и коме ће помоћ затребати. Никада не треба мислити, „Ма шта значи та једна моја кеса крви, једна ко ниједна“. Значи, и те како пуно. Свако од нас се може наћи у ситуацији да му је потребна крв из било ког разлога, и тек онда схватити колико је то ужасан осећај где се поставља у питање опстанак нас или наше вољене особе јер крви најчешће у резервама нема. Запамтите, ваше мало, некоме значи много.

Вера Вучићевић

2.разред
школе,„Београд

Медицинске

НАША
ПРИЧА

ХУМАНИТАРНА АКЦИЈА ЗА ДЕЦУ ИЗ ПРИХВАТИЛИШТА

Ученички парламент, заједно са ученицима дома, организовао је прелепу хуманитарну акцију како би обрадовали децу у прихватилишту. Кроз заједнички рад и велики труд, прикупили су средства за пакетиће које су донели са пуно љубави и пажње. Ова акција показује како заједништво и солидарност могу направити разлику у животима оних којима је најпотребније. Хвала свима који су учествовали и помог-

ли да наша деца осете магију празника. Заједно чинимо свет лепшим!

Радост дељења и љубазност чине свет бољим местом. Хвала ученицима који су чланови музичке секције Дома, јер су допринели да ова лепа иницијатива буде још ведрија и веселија. Припремили су и извели музички програм за памћење, уз чији наступ су играли и певали малишани из Прихватилишта.

ПОСЕТА ФЕСТИВАЛУ НАУКЕ

НАШ
ДОМ

Ученици нашег дома – чланови еколошке секције су 12.12.2024. посетили 17-ти фестивал науке под називом „Еволуција идеја“, који се одржавао на београдском сајму у хали 3. Тим који је организовао и осмислио овогодишњи фестивал је хтео да прикаже да је еволуција свуда око нас. Спознаја научних чињеница доводи до развоја и мењања наших идеја и разумевања света. На свим штандовима су се млади истраживачи трудили да нам што боље објасне

природне феномене, њихове тајне на занимљив и за ученике свих узраста разумљив начин. Надамо се да ће наши млади научници и истраживачи наћи начин како да еволуцију идеја усмере у правцу боље будућности за све нас.

НАША ПРИЧА

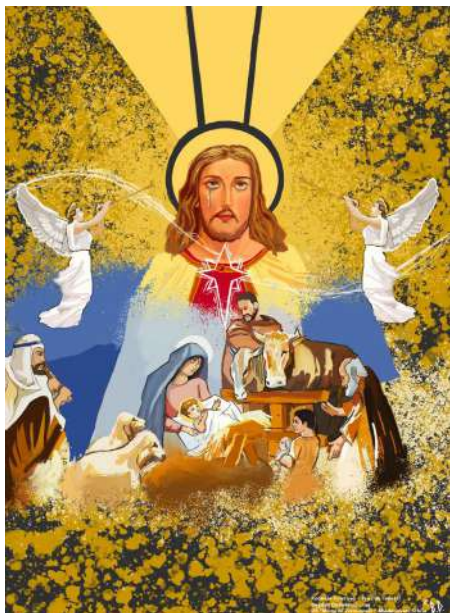
ИНТЕРВЈУ: БОГДАН ДУДУКОВИЋ

ИЗВАН
ОКВИРА

Реци нешто о себи, одакле долазиш, у коју школу идеш и зашто си изабрао ту школу?

- Долазим из Младеновца, идем у средњу школу Техно-арт на Звездари. Од малих ногу волим да цртам, у породици су препознали мој таленат, још у шестом разреду сам се одлучио за ову школу. Са три године ме је мама поставила пред празан папир, дала ми је боје да сликам прстима, тај рад је сачуван на зиду као мој први рад. Приликом припреме за пријемни испит за средњу школу почео сам да откривам љубав према уметности.

Како би описао свој умет-

нички стил?

- Описао бих га као

једноставан, али експресиван. Моји ликови имају једноставне изразе лица и пропорције, који изражавају мноштво емоција.

Које су ти омиљене теме и

мотиви?

- У сликама користим сублиминалне поруке као што конотације на мир, љубав. Волим и да радим копије слика у које стављам неки свој спин и додајем те моје поруке.

Шта те највише инспирише да сликаш?

- Ја сам себи представљам инспирацију, као и велики мајстори сликарства, који су ми узор да постанем бољи.

Које технике и материјале користиш?

- Углавном користим на

платну темпере, акрил и акрил маркере, бавим се и дигиталним радовима, гејм дизајном и карактер дизајном.

Колико времена је потребно да посветиш једном делу?

- Зависи...волим да детаљишем, за мање слике неколико сати, а за веће, за конкурсе, потребно ми је много више времена.

Да ли сликаш спонтано или правиш скице и планове?

- Наравно да почнем од скице, од ње све почиње и расте, разрађује се, надограђује се. Ако није добра скица, није добар ни рад.

Шта је за тебе највећи изазов у сликарству?

ИЗВАН ОКВИРА

-Изазов ми је да се не угледам на друге, да пронађем свој стил, да не радим да се допаднем другима, већ да се рад допадне мени.

Како се носиш са креативним блокадама?

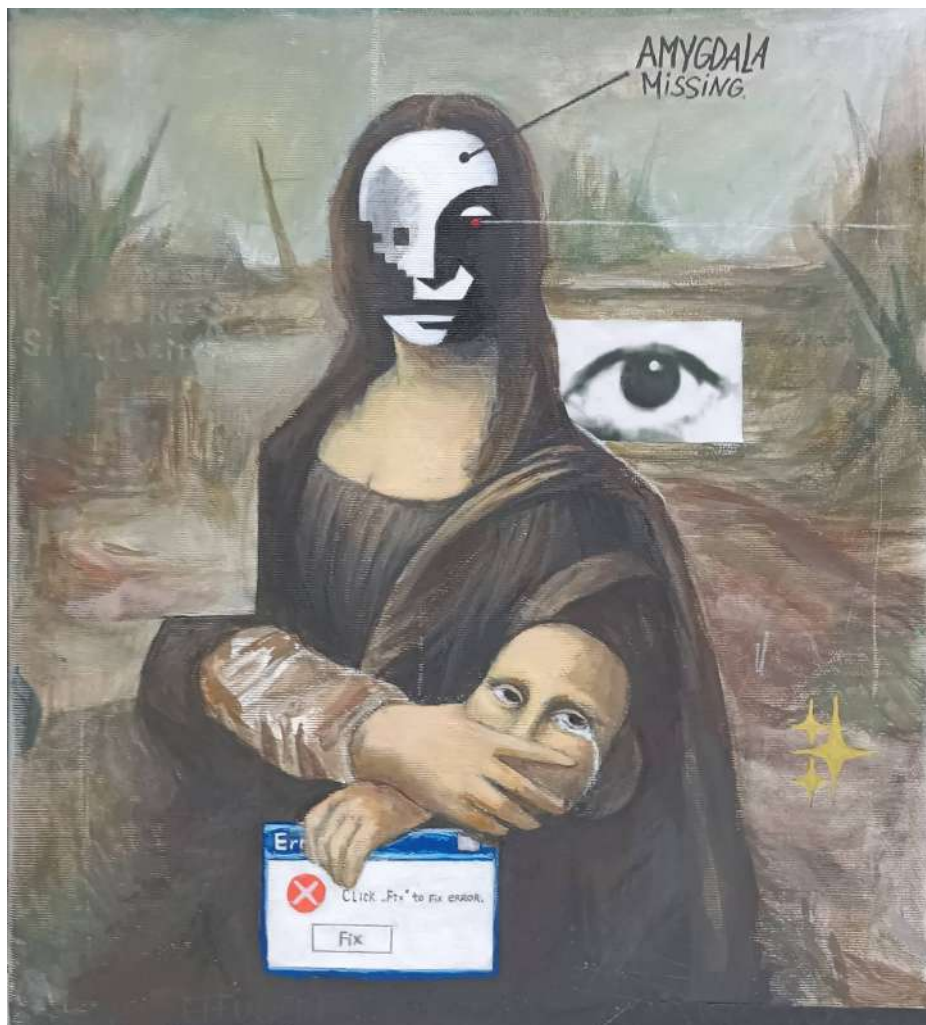
- Често их имам, али сам научио да их контролишем, немам времена за блокаде, првенствено због школских обавеза и задатака.

Да ли си учествовао на неким такмичењима и изложбама?

- Учествовао сам на ликовном конкурс „Доста су свету једне Шумарице“, освојио сам прво место и мој рад је био постављен током такмичења.

Да ли си посебно поносан на неки свој рад?

- Поносан сам на све своје радове, максимално сам им се посветио. За последњу слику сам се посебно везао, урадио сам је за ликовну колонију Битољ. Тема је била вештачка

интелигенција.

Јел имаш неке узоре у свету уметности?

- Узор су ми стари мајстори Леонардо да Винчи, Микеланђело, а што се тиче дигиталне уметности, узор су ми независни уметници.

Да ли видиш сликарство као свој будући позив или као хоби?

- Уметност видим као свој живот, а сликарство ће бити примарно чиме ћу се бавити, али градио бих каријеру аниматора и карактер дизајнера.

Шта би поручио младима који желе да се баве сликањем?

- Уметност и сварање је нешто прелепо. Уметност је мени све.

Када би могао да бираш место на свету где би сликао, где би то било?

- Планински предели и рурални делови Јапана.

Да можеш да вечераш са неким славним уметником, ко би то био и шта би га питао?

- Са Ван Гогом и питао бих га како је успео да ствара тако јединствене слике?

ИНТЕРВЈУ: ВЕРА ВУЧИЋЕВИЋ

ИЗВАН
ОКВИРА

Вера је други разред Медицинске школе, смер физиотерапеутски техничар, долази из Нове Вароши. Ову школу је изабрала зато што је интересују истраживачки рад, помагање другима, наука и медицина, а своје таленте планира да настави на студијама на неком од престижних Америчких колеџа.

Поред школе и медицине, чиме се још бавиш у слободно време?

- Имам доста интересовања поред школе, тренирам веслање у Веслачком клубу „Црвена звезда“. Веслање је поред школе главна ствар у мојој рутини. Веслање тренирам већ три године и оно је спорт о којем се не прича колико би требало. Веслање јесте јако захтевно али вас оно учи дисциплини и издржљивости, како физичкој тако и психичкој. Ви кроз такмичења и тренинге стичете вештину, снагу и спортски дух. Веслање по мени није само спорт, оно је школа која вас учи много већим стварима и вредностима које су битне за живот. Такође тренирам и стрељаштво, моја дисци-

плина је ваздушни пиштољ и данас стрељаштво није толико заступљено међу младима али је јако лепо. Активно се бавим литерарним стваралаштвом од петог разреда основне школе. Захваљујући библиотекарки и менторки Александри Дракулић која је открила мој таленат, слала моје радове на разне конкурсе и била покретач литерарне и новинарске секције у нашој школи, као и наша подршка на путу кроз предивни хоби писања. Пишем песме, есеје, прозне радове, освојила сам преко шездесет диплома и медаља на различитим конкурсима и такмичењима широм Србије и Балкана. Учешћем на овим конкурсима обишла сам Србију, регион као и САД о чему сам са дивљењем маштала од малена. Издвојила бих такмичење у Бања Луци и учешће на Срб фесту у Чикагу, фестивалу српске заједнице у Америци. Гостовањем на овом фестивалу упознала сам град Чикаго, музеје, упознала америчку културу, пријатеље за цео живот од којих сам много научила, начин живота као и усавршила знање свог енглеског језика. Америка је

земља пуна прилика за младе људе из целог света, где можете у себи да пробудите и нека интересовања и таленте који вас употпуне као особу. Америка је земља снова, свет за себе и јако ми је драго што сам имала прилику да посетим ову прелепу државу и искусим део живота са друге стране света. Велика ми је част што су моја искуства из САД више пута била објављивана у новинама „Политика“, листу са најдужом традицијом у Србији, као и што сам на својим такмичењима давала изјаве за телевизију, то је заиста дивно искуство где на неку тему можете да искажете ваше ми-

шељње и осећања.

Бавим се и волонтерским радом у Црвеном крсту. Врачар, ангажована сам на различитим акцијама добровољног давања крви и помоћи деци без родитељског старања. Сматрам да је волонтерски рад јако важан, да даје смисао када неке измамите осмех, учините живот бољим, без да очекујете нешто за узврат. Нажалост са развојем технологије људи су се отуђили и немају ширу слику. Зато је битно да се осврнемо и на оне који нису имали ту срећу и којима је наша доброта једина нада и врата у боље сутра. Људи често нису свесни какве бенефите добровољно давање крви носи са собом.

Када дамо крв, наша крв се регенерише што нас чини здравијим и јача наш имунитет. Никада се не зна, свако од нас се може наћи у ситуацији да му је потребна крв. Ми у црвеном крсту се залажемо да свако добије другу шансу и право на лепшу будућност. Зато је кључна врлина данас емпатија и шириње љубави и свести о добровољном давању крви. Оно што ме покреће је сазнање да сам после сваке акције неке улепшала дан и измамила осмех на лице и тај прелепи осећај се не може мерити ни са чим.

Видим да си свестрана, а шта можеш да нам кажеш о твојим плановима и циљевима у будућности?

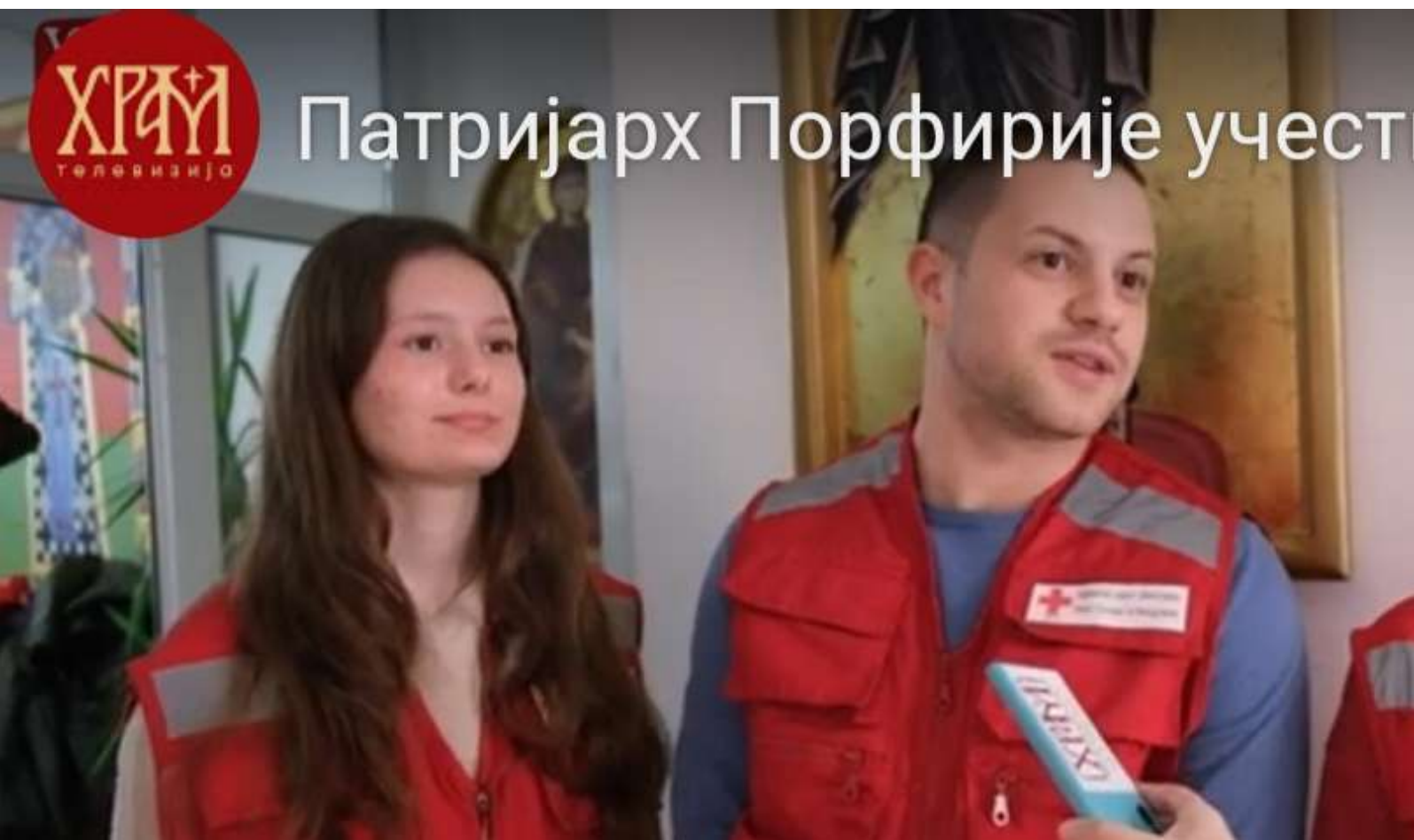
- Жеља ми је да добијем спортску стипендију и да у Америци наставим своје школовање и тамо саградим лепшу будућност. Волела бих да своје таленте, вештине и интересовања унапредим, испуним своје снове и обиђем свет уживајући у његовим лепотама.

Учесница си и Летње научне школе у истраживачкој станици Петница?

-У осмом разреду сам била у Петници. Нисам ни могла да претпоставим како то изгледа, радили смо семинарске радове, присуствовали презентацијама, радили експерименте. Ја сам била на семинару биологије и радила сам истраживачки рад са тимом

Патријарх Порфирије учест

на тему алелопатска инхибиција биљака, где сам имала прилику да вршим праве експерименте у биолошкој и хемијској лабораторији. Такође наши руководиоци су нас водили на излет на Повлен где смо кроз семинар географије и геологије боље упознали тај крајолик. Наше узорке у Петници узимамо из околне природе, Петничке пећине или Петничког језера. Имала сам прилику да упознам вршњаке који имају слична интересовања као и ја, ту се стичу

пријатељства за цео живот, а касније многи од нас постану чак и колеге. У првом разреду средње школе сам поново посетила Петницу, присуствовала сам предавањима из области експерименталне биологије и хемије, и написала свој семинарских рад из хемије. Петница за средњошколце није ништа мање интензивна, али се сви вратимо пуни доживљаја, успомена, и знања. Похађала сам и ИТ школу „Кликер“ курс веб програмирања. Своје интересовање за ИТ и програмирање

сам открила када сам постала добитница стипендије центра за девојке где сам похађала курс Пајтон и ВЕБ програмирања где сам јако поносна што данас умем на направим свој блог или сајт и окачим га на интернет. Мислим да је та вештина данас јако корисна и интересантна.

Како си открила таленат за литерарно стваралаштво?

- Захваљујући нашој библиотекарки и менторки Алек-

сандри Дракулић у основној школи, која је видела начин мог изражавања, писања, дикцију и моје писмене задатке. Слала је моје радове на разна такмичења, она је била уз мене, велика ми је подршка и пуно ми значи.

Како видиш себе за неколико година?

- Ниједно знање није узалудно. Све што се научи, у неком животном тренутку ће се применити. Ја уживам у процесу учења, тражећи оно што ми највише лежи. Поента је да се млад човек у нечему пронађе и да онда на томе ради. Свако може да оствари свој циљ ако то довољно жели, труди се и не одустане чак и када ствари не иду онако како смо замислили. Ниједан сан није превелик или недостижан а на нама је да препознамо прилике и дамо све од себе.

ИНТЕРВЈУ: ДАНИЦА БАЛАЋ

ИЗВАН
ОКВИРА

Представи нам се, одакле долазиш и чиме се бавиш у слободно време?

Долазим из Суботице, похађам VII београдску гимназију и бавим се ватерполом.

Како си почела да тренираш ватерполо, шта те је мотивисало?

Као мала сам тренирала пливање у Суботици, наком пливања су долазили ватерполисти и то ми је било занимљивије од пливања.Првих неколико година сам тренирала са дечацима.

Како изгледа твој типичан дан?

Три пута недељно имам тренинге и ујутру и увече,викендом имам и утакмице.

Како се припремаш за велике утакмице?

Потребно је да се одморим, после тренинга гледам да се цео дан одморам.

Какве изазове имаш као спортиста и како их превазилазиш?

Када на тренингу радимо нешто ново, потребна је концентрација, некад постоји тензија међу играчицама, тренера и играчица и сви треба да се смиримо и да пређемо преко тога.Повезане смо између себе, имамо и тим билдинге,идемо заједно у град и изласке.

Како усклађујеш школске обавезе и спорт?

Ујутру одем на тренинг,па у школу,па опет на тренинг и онда учим увече после тренинга и викендом.

Да ли имаш спортски узор?

Женски ватерполо није популаран, немам узор,само се трудим да будем што боља.

Које квалитете сматраш

ИЗВАН ОКВИРА

најважнијим за успех у спорту?

Ако је у питању тимски спорт, онда је потребно да смо комуникативни, дисциплиновани и да будемо свесни постојања циља.

Реци нам нешто о твојим спортским успесима и признањима

Имале смо куп 2007 године против ватерполо клуба „Црвене звезде“ и „Војводине“, победиле смо у све четири утакмице и освојиле смо прво место. Прошлог лета сам била на светском првенству у Турској и од 22 екипе заузеле смо дванаесто место.

Какви су твоји планови за будућност?

Планирам наставак школовања у Америци.

Да ли имаш неку поруку за младе људе, шта си научила кроз спорт?

Живот се састоји од успона и падова, добрих и лоших утакмица. Морамо увек наставити даље и не посустајати, јер ако се зауставимо, онда нећемо напредовати.

ИНТЕРВЈУ: МАРТА ЈУРИЋ

ИЗВАН
ОКВИРА

Реци нам нешто о себи

- Долазим из Лазаревца, идем у Медицинску школу Звездара, смер фармацеутски техничар.

Како је дошло до тога да се бавиш истраживачким радом и која је тема твог рада?

- У трећој години имамо предмет фармацеутска хемија, учимо о супстанцама које налазе примену у лековима и та област ме је заинтересовала. Заједно са другарицом, морам да нагласим да је то била њена идеја, коришћење једињења бизмут сулфата у лечењу карцинома дебелог црева. Сам рад је прошао први стадиум селекције за Петницу.

Шта те је мотивисало да се одлучиш за овај научно истраживачки рад?

- Другарица и ја јако волимо хемију и из те љубави је проистекао овај рад.

Како сте дошле до почетних идеја за истраживање и шта је био први корак?

- Читале смо научне радове и трагале шта би могло да се користи као полазна супстанца, то је био највећи изазов, одредити полазну молекулу и дошле смо до тога да би једињење бизмута било прави избор, јер се овај елемент користио као лаксационо средство.

Које изворе сте научне користиле у свом истраживању?

- Користиле смо једну стару књигу нашег професора који је фармацеут токсиколог, на руском језику, издање из 1940. године.

Да ли сте наишле на неке изазове и тешкоће током истраживања?

- Имале смо изазов како пронаћи полазну молекулу, примена бизмута је била научно потврђена, али проблем је био други елемент, који би ублажио сам лек

Како оцењујеш важност овог научног рада?

- Када би се пројекат реализовао и прошао предклинич-

ка и клиничка испитивања, нашао би широку примену у лечењу цревних болести

Како је твоје искуство у припреми рада за Петницу, да ли си имала ментора?

- Имала сам ментора и професоре са којима радимо и они процењују наше знање из биологије и хемије.

На шта си посебно поносна у вези овог научног рада?

- Мотив постигнућа је нешто што ми много значи, а поносна сам на моју другарицу, која је превазишла неке своје приватне проблеме радећи на овом пројекту.

Какви су твоји даљи планови везано за научно истраживачки рад?

- Сматрам да је свако искуство корисно и да сам кроз овај пројекат стекла ново знање и искуство.

Усмерила бих се на истраживање из области козметологије и дерматологије, израда козметичког средства на бази гела и ретинола је мој следеће научни рад.

ИЗВАН
ОКВИРА

ИНТЕРВЈУ: ТАРА ГУДОВИЋ

ИЗВАН
ОКВИРА

Представи нам се, одакле долазиш и у коју школу идеш?

- Зovem се Тара Гудовић, долазим из Гроцке и идем у трећи разред Угоститељско туристичке школе, смер –туристички техничар.

Значи да је предмет твог интересовања туризам, реци нам нешто о томе.

- Мој смер у школи нас припрема за туристичког водича. Учимо о припреми туристичких аранжмана, вођење документације у хотелима и агенцијама. Професори у школи су у мени пробудили заинтересованост и љубав према туризму. Моја школа стално ради пројекте, израђујемо приручник и апликацију за

град Београд.

Шта те је навело да изабеш ово занимање?

- Од малена сам волела да путујем, упознавала сам нове људе, стварала успомене, склапала пријатељства.

Која је твоја омиљена дестинација?

- Тешко ми је да издвојим, али свакако је нека дестинација везана за море

Како се данас развија туризам у нашој земљи?

- Наша земља има много лепих места која нису довољно заступљена и промовисана, тако да мислим да ту има доста да се уради на промо-

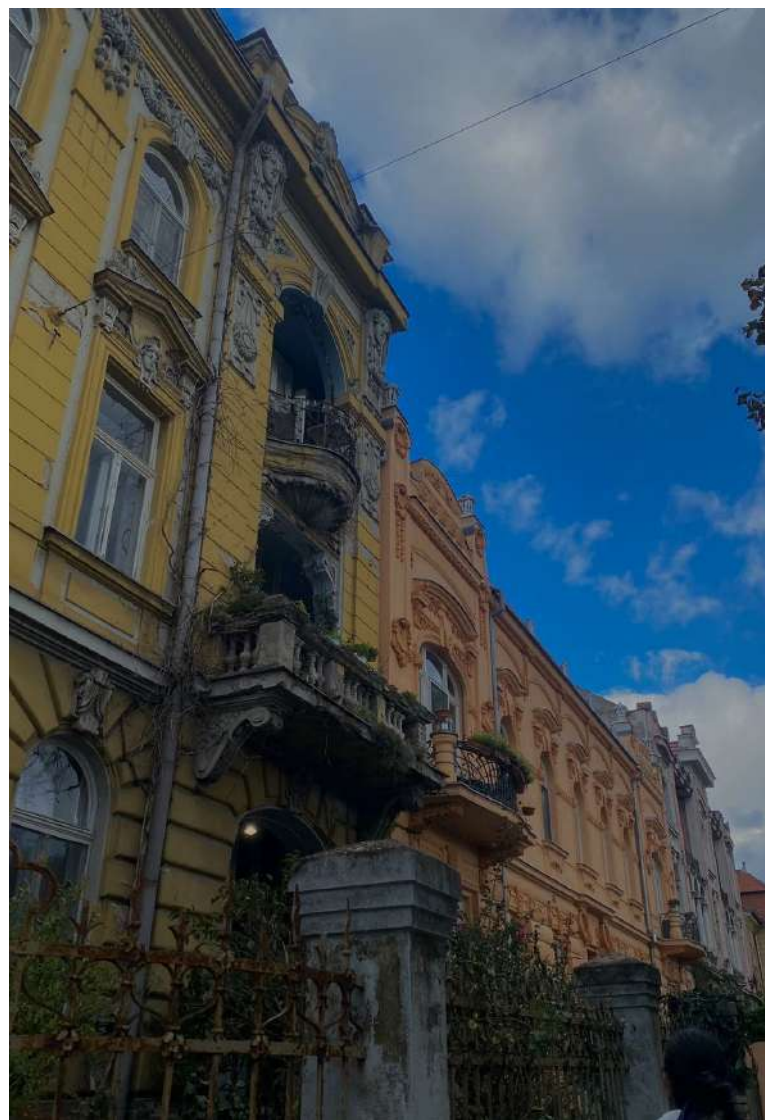
цији наших туристичких потенцијала.

Реци нам нешто о твом учешћу на међународном такмичењу у Хрватској.

- То је било регионално такмичење у Осијеку у октобру 2024 године. Учествовала сам кроз израду туристичког аранжмана на тему гастрономије у Војводини, упознавање са винима и локалним специјалитетима. Имали смо задатак да направимо презентацију, брошуру на српском и енглеском језику. Освојили смо златно признање и било је то јако лепо искуство. Поред признања, ово такмичење је за мене било значајно јер сам кроз презентовање рада научила како да разбијем трему на јавном наступу.

ИЗВАН ОКВИРА

1965 ИЛИ 2025

Када бисте погледали до-битнике овогодишњег „Гремија“, запитали би сте се у којој се деценији налазимо. Обично кажу да кад је нешто квалитетно, то траје дуго, или у овом случају боље речено вечно. Музика генерације 1960их је променила свет, из блуза и рокенрола прешла једноставно у рок и тако започела прво слово промене у послератној култури. Почеле су да се носе звонцаре и шарене боје, а мушкарци су пуштали дугу косу, прво у облику шерпе (тзв. моп-топ) а касније све дуже и дуже у хипи фазону. Била је то деценија љубави и борбе за слободу и уникатност. Све ово је изазивало чуђење код старијих генерација (познато зар не?), као и код сваке промене нових генерација. Старији су се питали како млади могу да слушају „дрндање“ гитаре и да се угледају на запустене рокере. То нису били само некакви лоши музичари и запуштењаци, то су били уметници који су својим визијама, новитетима и маштама донели промену музике некаквим новим текстовима и неким нови мелодијама чије

фреквенције кроз слушалице и звучнике брује и данас у нашим главама, кроз наш живот, међу људима свих доба, на свим континентима, а и на морима.

Апсолутни представници музике 1960их били су Битлси и Ролингстонси. Према многи-ма јавно ривали, али приватно заправо врло добри пријатељи и сарадници.

Ливерпулске „бубе“ су постојале само 8 година, али су оставиле неизбрисив траг у историји музике, задали границе квалитета и постигли бројне рекорде са албумима који и даље држе позиције међу најпродаванијима на свету. Битлси су важили за оне лепе момке, носили су шарене боје и имали моп топ фризуре. Били су миље-ници међу девојкама које су луделе и падале у несвест на само пар отпеваних стихова на концертима. Мала анегдота о омоту последњег албума Битлса који смо сви вероватно видели јесте чувени „Abbey Road“ и чланови бенда како уходано прелазе улицу преко пешачког прелаза. Албум је првобитно требао да се зове

„Everest“ и да се Битсли сликају испред највишег врха света, Монт Евереста, али због потешкоћа и све већих тензија у бенду пред сам распад, они су једноставно изашли испред студија и фотографисали се како прелазе улицу. Тако нешто једноставно постало је нешто вечно и симбол који сви добро препознајемо. Лепота је у малим стварима, кад радиш оно своје како најбоље осећаш.

Контра Битлсима, Ролингстонси су били чувени „лоши момци“, прави рокери у црним бојама, кожним јакнама и уским фармеркама. Они као група и даље постоје и неуморно свирају концерте широм света. Њихова музика се мењала како су се мењале деценије, али шмек оног правог рока је увек био ту. Сви смо сигурно видели чувени симбол, исплажени језик, који је постао синоним Стоунса, а настао је само као промоција за турнеју. Њихов лого на мајицама носе тинејџери који се проналазе у звуку бунта већ деценијама. Године пролазе, а неке ствари остају исте, борба за аутентичност и слободу.

ТЕКСТ ОВИ

Протекле године, уз помоћ вештачке интелигенције, снимак Џона Ленона са касете послате Полу Макартнију 1980. године је прерађен и звук је исправљен од оштећења и шуштања. Џон је ту песму посветио Полу, можда са намером да поново врате Битлсе у постојање, али, на жалост, Ленон је убијен баш те године и свака шанса за поновно окупљање највећег бенда у историји је нестала. У песми „Now and Then“ учествовали су сви чланови бенда. Коришћени су наравно прерађени снимци Ленона, Пол Макартни је свирао бас и певао пратеће вокале, Ринго бубњеве, а да би све било

комплетирано искоришћен је и снимак гитаре Џорџа Харисона који је био снимљен за његовог живота.

Песма је издата као сингл, симболично са првим синглом Битлса „Love Me Do“ и тако ставила тачку и комплетирала причу бенда.

Битлси су освојили Греми за ову песму, 60 година након првог освојеног.

Неуморни Ролингстонси су снимили нови албум под називом „Hackney Diamonds“ и опет свој стил провукли кроз звук садашњице. Мик Џегер и даље звучи исто као и на првој плочи, а и плесни покрети

остали су му непромењени у складу са енглеском фразом повезаном с њим: „Moves like Jagger“.

Освојили су Греми за најбољи рок албум године и тако показали свима да се „маторци“ и даље држе на врху и да рок не умире.

Уникатност тог времена и данас инспирише младе да буду креативни, да буду слободни и да се ничег не боје. Слободна реч се треба чути кроз уметност, а и на неке друге начине. Љубав треба гласно ширити на улици, јер само нам је она потребна, како 1960их, тако и данас.

БОРА ЂОРЂЕВИЋ

ТЕКСТ
ОВИ

Напустио нас је Бора, легенда југословенске и српске рок сцене. Фронтмен Рибље Чорбе био је велики текстописац, музичар и бунтовник који није имао длаке на језику, на сав глас је критиковао режим и неретко су му песме биле цензурисане.

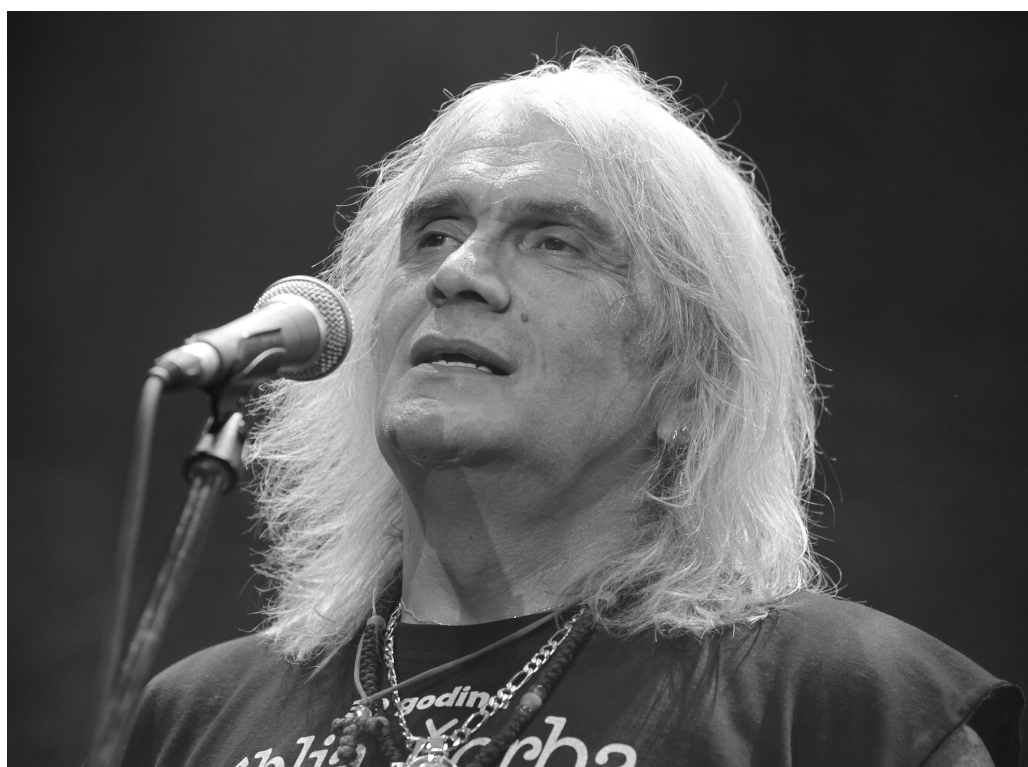
Писао је тим неким простим, уличним језиком, али тај језик је био познат свим слушаоцима, и зато су поред разних рифова, сви обожавали и његову заразну риму.

ПОГЛЕДАЈ ДОМ СВОЈ,

АНЂЕЛЕ..

**„Видећеш призоре потресне,
видећеш несрећне и болесне,
видећеш чемер, смрт и
јад.“**

Јесу Борине речи обраћања анђелу којима му он показује сву злобу која је задесила овај наш земаљски свет. Сви ратови, беда, горчина и бол задедали су оне на дну, над чијим леђима су саграђени храмови и на чије очи су постављени амови. Бора приказује снагу глобалних и локалних „вођа“ над народом који не може да промени ништа, који не сме

да проба да промени ништа. Овом народу остаје само да се моли и да од анђела очекује спас. Бора тражи од анђела освету, да ови који су вршили зло, сада на себи осете беду страх и бол, и да анђеолови једном скину „паучину с очију“.

КАКО ЈЕ ЛЕПО БИТИ ГЛУП...

**„Мани главу, паси траву, глуп
си, ниси ти у праву“**

Бора овде отворено прича о систему у којем живимо.

Он наводи да је боље мозак сакривати, па ћутати и пливати, јер зашто се бунити, кад већ и овако можеш да тераш. Сви те ударају по глави, ко улично псе, сви те воде у ред, као овцу. Паси траву, имаш шта ти је потребно за живот, и да се бунеш, и да си у праву, нећеш бити у праву, јер си глуп, а полтрони и вође су једини „паметни“ у друштву, и никакав приговор њима не може бити оправдан.

**„Баш те боли шта ти раде, ко
те лаже, ко те краде“**

ТЕКСТ ОВИ

Овде Бора спомиње ону већину која се и не буну, који не разматрају, и чији су мозгови одма давно опрани и изгладани. Такви су најомиљенији власти и такви ће добити најсвежију траву на ливади и неретко похвале за своју „васпитаност“.

„Не бави се политиком

Спавај, ради, ћути, једи

И не веруј више ником

Лези, диж' се, устај, седи!

Коса гори испод шлема

Валјамо се по прашини

Нико од нас појма нема

Да смо давно у машини“

Бора говори да смо сви ту, да нам нема изласка, али да је толико постало нормално да више и не примећујемо. Само кућа, посао и извршавање наредби надлежних, то је цео наш живот, то је живот савременог човека, без слободе, са оковима око руку и амовима око очију. Бора спомиње апсолутну наредбу да се НЕ сме бавити политиком и проблемима друштва, већ се сме бавити само једним проблемом, а то су физиолошке потребе човека.

Свако од нас ове стихове може примењивати и на глобалном и на локалном нивоу: у сваком друштву, у свакој заједници, у свакој околини... али потихо, да нас случајно не чују.

Апсолутно сатиричан рефрен краси ову песму

И памет нам запиткује сваки пут:

Како је лепо бити глуп.

Бора је можда умро, али његова уметничка дела неће умрети никад. У њему је живео жар слободе и жар младости, и док још има људи који се воде његовим стилем и проблема о којима је он писао, његова силуета ће увек бити ту негде, у неком далеком хотелу, у авиону сломљених крила ка Амстердаму, покрај слике Ал Капонеа, на кованици од два динара или ће пак чекати на перону задњи воз за Чачак и присећати се како је некад и он био млад.

ГОЛУБ ЈАНИЋ

ТЕКСТ
ОВИ

Голуб Јанић - велики заборављени добротвор и задужбинар

Шта остаје иза нас када одемо?

Сав тај успех који јуримо, коме остављамо.

Колико је богатих људи живело и отишло, а иза себе оставили ништа, један прах брзо расут међу потомцима.

На обронцима планине Бистре, у селу Маврово, 1853. године рођен је човек чије је големо родољубство прешло границе похлепе и себичности и оставило траг љубави својој отаџбини.

Његов отац био је већ трговац, тако да је Голуб наставио да следи очев пут, али унапредивши га много успешније. То отпочиње 1899. године након смрти оца Самуила када Голуб поред трговине почиње да се бави хотелијерством, куповином некретнина, грађевинарством, рентеријерством и угоститељством.

Важио је за једног од најбогатијих људи тог времена. Делатност му се преко родбинских, пријатељских и пословних веза простира-

ла до Цариграда, Солуна, Беча, Будимпеште и исељеништва у Америци. Овим путем сакупљани су прилози за просветне, добротворне и националне циљеве. Био је народни посланик, оснивач и члан Друштва за подизање храма Св. Саве и Друштва за улепшавање Врачара. Био је оснивач и председник Удружења Старосрбијанаца, затим оснивач и доживотни председник Друштва „Српска Браћа“

Да би у Старој Србији (данашњој Северној Македонији) могле што брже да се зидају просветне и националне установе, Јанић је често истицао своју припадност турском поданству. Због овога је највећи

број тапија у Старој Србији носило име на Голуба Јанића. Ово „туркофилство“ омогућило је српској влади да брже дође до неопходних дозвола за подизање предвиђених објеката.

Први пут је ушао у сукоб са Турцима након инцидента на Чукур чесми 1862, а учествовао је и као добровољац у српско-турском и руско-турском рату.

У његовој кући на Теразијама у Београду налазила се и канцеларија друштва „Српска браћа“ које се бавило ослобађањем и помагањем поробљеног српског становништва у данашњој Македонији. Друштво се у ствари бавило припремањем, наору-

жавањем и пребацивањем устаника преко границе. Осим револуционарне делатности, био је присутан добротворан и хуманитаран рад, посебно у време ратова када су потребе за то биле честе. Друштво је престало са постојањем 1918. године након ослобођења.

Поред Филозофског факултета и Учитељске школе у Скопљу, највећа и најпознатија задужбина Голуба Јанића је Хотел Балкан на Теразијама.

Није имао наследнике, тако да је након смрти, у тестаменту све оставио отаџбини у добротворне сврхе, неке од тачака његовог тестаментa су:

- За подизање храма Св. Сави 20.000 динара
- Општини вароши Ћуприја 10.000 динара
- Фонду сиромашних ђака основне школе Ћуприје 5.000 динара
- Подружини женског друштва у Ћуприји 5.000 динара
- Православној цркви у Ћуприји 5.000 динара
- Колу српских сестара у Ћуприји 5.000 динара
- Дому госпођа у Београду 5.000 динара
- Друштву кнегиње Љубице у Београду 5.000 динара

- Друштву Српска мајка 5.000 динара

- Материнском удружењу у Београду 5.000 динара

- Удружењу студенткиња 5.000 динара

- Дому стараца и старица у Београду 5.000 динара

- Удружењу домаћица и матера у Београду 5.000 динара

- Од преосталог новца који ће се добити продајом моје куће у Краља Милана ул. бр. 23 има се образовати Фонд Софије, Самуила и Босиљке Голуба Јанића.

- Из прихода овог фонда имају се сваке године одевати сиромашна деца, ђаци основних школа у Јужној Србији.

- Моје имање које се налази у улици Краља Милана бр. 18 и Призренска бр. 2, на коме се налази хотел „Балкан“ остављам са целокупним земљиштем, зградама и оградама Српској краљевској академији наука у Београду, под условом да се образује под називом „Задужбина Самуила и Голуба Јанића из Маврова“

- Од прихода овог имања чији је месечни приход сада 45.000 динара, дужна је Српска краљевска академија да у срезу гостиварском, у коме се налази село Маврово, подиже сваке годинеу једном селу зграду за основну школу и

зграду за становање учитеља. А кад се задовољи потреба за овај срез, да се онда приступи томе истом циљу за остале срезове округа тетовског, а затим по целој јужној Србији.

Вероватно сте се пуно пута шетали Теразијама, али верујем да никада нисте загледали зграде око вас. Следећег пута када пролазите туда неког лепог сунчаног београдског дана, застаните и погледајте хотел „Балкан“. На врху зграде стоји име човека који је своје богатство оставио деци Србије, сиромашнима у име просветљења и образовања. Ова несебичност је на жалост помало заборављена, али застати и погледати назив малог села Маврова на врху великог београдског хотела може нам једино показати да одакле год долазимо, све је могуће, и да колико год високо одемо, никада не треба да заборавимо своје порекло, људе који су били око нас и оно што смо некада били.

КУДА КОРАЧАМО

ТЕКСТ
ОВИ

Јесмо, близу смо.

Детињство полако постаје појам сећања, а ми залазимо полукорак у свет одраслих људи и неких досадних доба.

Чега да се сећамо?

Четири године смо живели нешто што оставља дубок жиг у меморији, живели смо промену у нама, започели сазревање које траје и трајаће целог живота. Ти неки пријатељи које смо упознали и с њима поделили део нас, остаће увек са нама. Кад их сретнемо негде, чак и ако се не јавимо једни другима, препознаћемо се. Присетићемо се да смо се некад срили, причали, дружили, и онда ћемо се потихо насмејати у себи. Те неке ситне ствари које смо радили, небитна места која смо посетили и они мали обични детаљи мање важни неким великим, одраслим људима, остаће нам у сећању.

Ту сам прошао оног неког дана са оном девојком или са оним другарима, и било је сунчано, улични свирачи су свирали и пратили хор птица док је Београд радио оно

своје београдски – е, то остаје у сећању које се буди када тим местима поново прођемо мало другачији, а опет исти.

Оно што нас је болело је смешно, иако смо трен пре престанка муке и бола мислили да ће се цео свет срушити. Све што је било лоше и прошло бива затурено у неки дубок закључан заборав, и на крају крајева памтимо само оне лепе ствари за које се треба трудити да их буде толико да и не можемо све да их попамтимо и тако да нам стално буде насмејано.

Некако уме да прија тај топли зрак заласка сунца, који док се прожима међу солитере и обасјава београдски пејзаж, додирне и мене док седим у клупи и кроз прозор пратим успављивање једног дана. На једно ухо чују се аутомобили, птице и лишће које помера ветар, а на друго глас професора који меканим гласом већ зна да ће ускоро последњи пут да нам одржи час.

Ти досадни бледи ходници, који стоје непромењени већ тридесет година, сада попри-

мају боју. Некако схватамо да и није било толико лоше ићи у школу. Та улазна врата, клупе у учионици и у дворишту памте многе генерације које су се мењале и које данас мењају друштво, државу, свет. Сви велики људи су били ту где смо ти и ја данас. И они су бежали са часова, преписивали, глупирали се, и на звездама налазили мир. Времена се мењају, људи се мењају, а опет остаје она иста срж, опет смо сви ми исти.

Корачамо, одлазимо, постајемо део великог света; али ту, у унутрашњем џепу гломазног и озбиљног капута увек ће потихо стајати мали папирић. Неће нас узнемиравати нити икад тражити да га дирамо. Међутим кад у силној журби живота претурамо по џеповима, наиђемо на њега и отворимо га, вратићемо се сећањем тамо где су снови били бескрајни, а лепота чиста, вратићемо се тамо где смо били деца. На њему ће писати само једна реч довољна да нас окрене у круг, на њему ће писати „ШКОЛА“

Алекса Денчић

ВРЕМЕ СВЕТОСАВЉА У ДЕЦИ ОВОГ ВЕКА

Данас је људима тешко да живе у свету пуном злобе, мржње и искушења. Када човек одлучи да оснује породицу, преузима одговорност не само за себе, већ и за своју децу. Васпитање је велики изазов, а многи родитељи не разумеју његов прави циљ. Неки мисле да је најважније пружити детету добро образовање, други улажу у спортове како би оно било здраво, а неки се труде да му обезбеде најбољу храну.

Али, шта заправо значи васпитати дете? По мом мишљењу, право васпитање значи научити дете да буде добар човек. Да буде културно, да не краде, да не завиди, да поштује и воли друге људе баш онакве какви јесу. Да штити слабије, да уважава старије и да воли свет у којем живи. Јер дете је дете – рођено да буде безбрижно, радосно, да се игра и шири љубав, обогаћујући свет шареним бојама свог детињства.

Велику улогу у васпитању има школа, а посебно веронаука. Овај предмет не само да децу учи о историји њиховог народа, већ им кроз приче и предања светаца показује пут ка правим вредностима. Није случајно што је Свети Сава изабран за школску славу. Он није био само светац, већ и велики учитељ и узор свом народу.

Растко Немањић, касније Свети Сава, од детињства се разликовао од других. Док су многи његови преци трагали за ратовима и освајањем, њега је привлачио духовни живот. Веровао је да народ без вере не може опстати и да је вера једини пут ка истинском миру и спокоју. Био је спреман да напусти двор и титулу како би следио свој сан – да помогне народу. Његова упорност и мудрост донели су велику победу – изборио се за аутокефалност Српске православне цркве, преговорима у Никеји поставши њен први архиепископ. Али да ли данас идемо путем који нам је Свети Сава показао? Нажалост, често не.

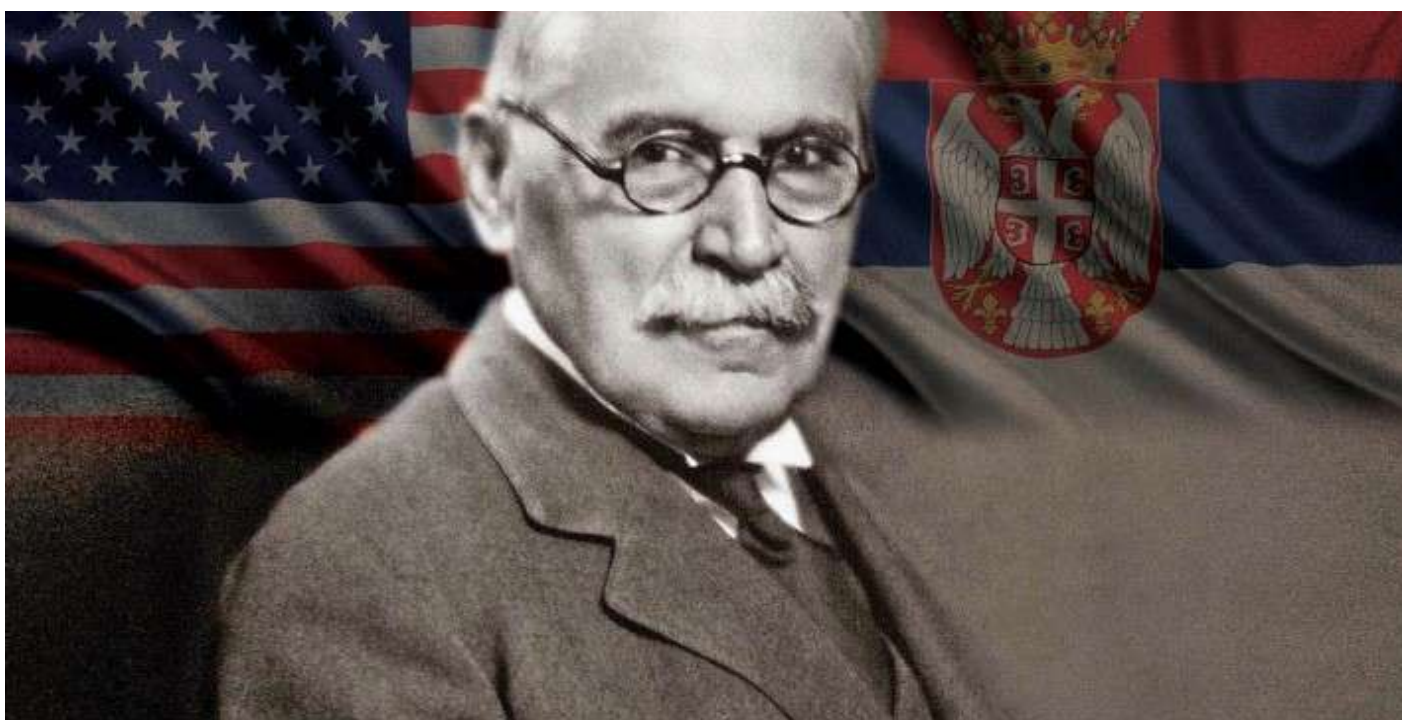
Свет је пун туге, јер су људи постали завидни и себични. Окружење их је искварило.

Оно што нам данас највише недостаје јесу љубав и срећа. А оне су у малим стварима – у осмеху, добрим делима, искреним речима подршке. Помозите старијем, заштитите слабијег, саслушајте пријатеља када му је тешко. Видећете како и најмањи гест може улепшати нечији дан.

Свет може бити боље место ако се сви потрудимо. Треба да имамо веру и да следимо кораке Светог Саве, који нам је још давно показао прави пут. Он није случајно постао водич нашег народа – изабран је са разлогом, јер у њему лежи сваки добар човек и сва доброта овог света. Његовим животним делом треба да се водимо заувек.

ПУПИНОВО НАСЛЕЂЕ И ЈА

ТЕКСТ
ОВИ

Када бих могла замислити временску капсулу која повезује прошлост и садашњост, сигурна сам да би у њој стајало име Михајла Пупина, исписано златним словима. Пупин није био само научник – он је био градитељ мостова, оних невидљивих, који спајају људе, континенте, па чак и генерације. Његов ум био је попут неугасиве бакље, осветљавајући пут науци и човечанству. Његов пут, од пашњака малог банатског села до највиших висина светске науке, доказ је да границе не постоје за оне који имају срце пуно снова и руке спремне за рад. Када размишљам о Пупи-

ну, чини ми се да чујем одјек његових корака који прелазе океане и границе, доносећи са собом снагу знања и љубави према домовини.

Његови проналасци, попут Пупинових калемова, нису само револуција у телекомуникацијама; они су симбол повезаности. У свету где је сваки глас сада доступан на даљину једног тренутка, не могу а да не помислим на њега, на човека који је жицу претворио у стазу за људске речи, мисли и осећања. Данас, док држим телефон у рукама, осећам се повезано са његовим генијем, јер је управо он био један од

оних који су омогућили ову чаролију. Али Пупин није био само научник. Био је филантроп, визионар и непоправљиви идеалиста. У његовом срцу увек је било места за Србију, за њене људе и за њену будућност. Када читам његову аутобиографију, Од пашњака до научника, осећам се као да разговарам са старим пријатељем, који ми својим примером говори да никада не заборавим ко сам и одакле долазим. Његове речи, које су одзвањале у најугледнијим универзитетима света, данас одјекују и у мом срцу. Он ме учи да је знање попут семена – треба га посејати,

неговати и делити са другима. Његов живот ме подсећа да је сваки успех вредан само ако га посветимо добробити других. Када размишљам о Пупиновом наслеђу, схватам да оно није само у његовим патентима и књигама. Његово наслеђе живи у сваком младом човеку који се усуђује да сања, да учи, да ствара. Пупин ме инспирише да истрајавам у својим сновима, да верујем да могу допринети свету, ма колико ми се чинило да је тај свет велики.

Његов рад ме подсећа на то колико су знање и иновација важни у данашњем свету. Учим физику са осећајем да истражујем свет кроз Пупинове очи. Његова реченица, „Наука је божанска песма у природи“, постала је моја звезда водила. Верујем да свако од нас носи ту песму у себи, само је питање да ли смо довољно

храбри да је отпевамо.

Пупиново наслеђе за мене није само део историје – оно је светионик који осветљава мој пут ка будућности. Његова дела су доказ да се границе померају знањем, радом и љубављу према човечанству. Он ме учи да верујем у моћ идеја, у снагу образовања и

у лепоту иновација. И док корачам својим путем, знам да Пупинов дух хода са мном, подсећајући ме да су највећи успеси они који доносе светлост свету.

Вера Вучићевић

**2. разред Медицинске школе
„Београд“**

АЛЕКСА ДЕНЧИЋ

ПОЕЗ
ИЈА

Последњи смирај

Једини лабуд остао је сам

Да крај Дунава јесенас чека
хлад.

Као снегом прекривен мали
пањ

Скрупчан у перје, од ветра
крије јад

Дрхти и гаче за својим родом,

Понекад провири главу у
зрак.

Уплашен тамом и немирном
водом

Крилица маше да застраши
мрак.

Људи од хладне оштрине
беже,

А Дунав таласа, и таласа...

У топло крило лабуд се стеже

Вирећи оком да види још
једном

Последњи смирај пред
затишје спаса.

Усамљеничка песма

У празној ноћи сам

Корачам,

Фијук ветра пратим.

Пут губим

Међу брезама свим,

Не видим

Ни звезду, ни облак.

Само зрак

Месечев пратим благ,

Мој је траг

Корак у песку ткан.

Мој је сан

Избледела сенка

Човека

Што пустоши са мнош

У тамном

Граду без светиљки.

Хоризонт

Поглед у далеки и бескрајан

Хоризонт. Подуга је линија

Што граничи овај живот
трајан;

Наду у недостижност избија.

Штета што и ми нисмо као
птице,

Па да крилима слепо,
слободно

Надлетимо изван те границе

Право у небо бело и азурно.

Само мало очи отворене

Да се склопе и да се прогледа

Тако. Да се мисли заморене

Стопе у слободних птица
стада

Што галопирају сасвим смело

У бескрај. Тако нам мало
фали

Да додирнемо небо бело

Где су наши снови давно
стали -

На замишљеној хоризонтали.

На крају бескраја

Што миришу јорговани?

Што нестају заборавни

Лептири свилених крила

и танких лила мантила?

Што падају кише хладне?

Што бар овај пут не падне

И нека звезда са неба,

Да сад кад највише треба

Покаже пут ка бескрају,

Јер на његовом крају

ВУЧИЋЕВИЋ

Свети Сава у нама

Свети Сава живи у нама и
данас,

Велике вредности он је
пренео на нас,

Мудрост и скромност -
његове врлине,

Посвећеност и родољубље
као животне суштине.

Свети Сава паметан је био,

И зато је бољи свет иза себе
оставио.

Својом упорношћу све
пребродило

И с љубављу се према свима
опходио.

Прву болницу и школу он је
отворио,

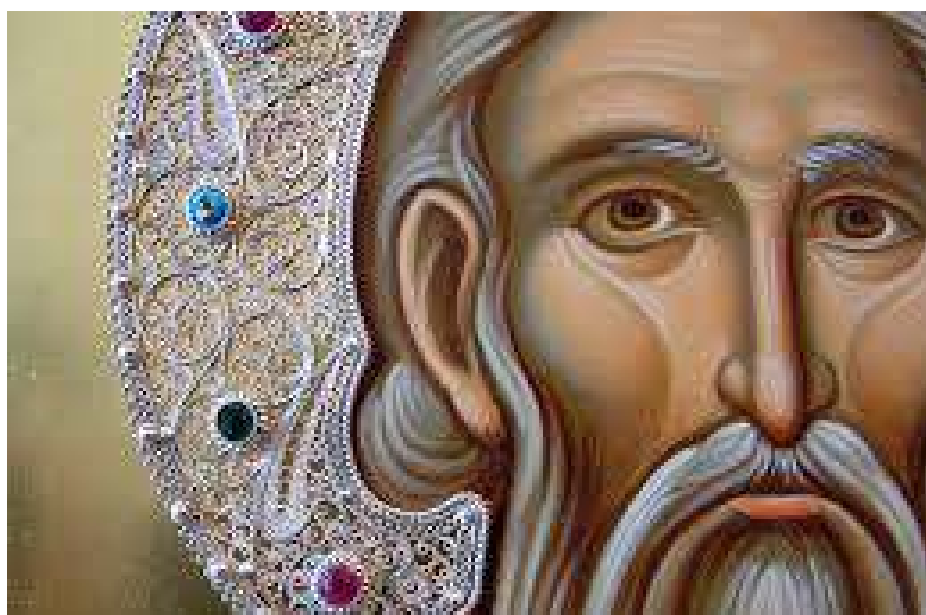
Братску свађу у прах
претворио,

И дипломата и принц и
проповедник,

А дубоко у свом срцу
православни праведник.

Ретко ко се тиме похвалити
може,

То га је подстакло да на Свету

Гору дође.

Паметан и учен али никада
горд,

Помагао је и спасавао сав
српски род.

Он је браћу помирио своју

И био веома посвећен Богу.

Добра дела на сваком кораку
чинио,

Лечио друге и нама пример
оставио.

Школску славу сада славимо
и нама је да се присетимо,

Свети Сава праведан је био и
нама много тога подарио.

Његове врлине путоказ су
стални

Нама младима да постанемо
људи прави.

Дела његова као звезде данас
сјаје

А његови кораци су путање
праве.

Треба да захвалимо Светом
Сави

Јер он је био узор прави.

Сведоци смо овога доба када
опасност прети,

Зато нам је драгоцен његова
доброта и квалитети.

Будућност своју градимо ми

И треба историју да знамо
сви.

Кад сам била велика

Устала сам једног дана,
И изашла из свог стана.
Кад напољу, види чуда,
Познају ме људи свуда.
Шетам тако својим градом,
обузета неким радом.
Ташна, штикле и одело,
чак имам и ново тело.
Звони телефон, јавим се ја,
кад неко каже: „Састанак у
два“.
Да сам шефица негде
сазнајем,
Табеле правим, инструкции
дајем.
Ко је ова жена – питам се у
себи...
Шта се то догађа, сад не знам
где бих.
Трчим до првог огледала
И погађајте шта сам угледала!
Да, иста ја, само велика, са
пуно брига,
Посао, породица и много
књига.
Неки рачуни стигли, треба све
платити,
гомила обавеза, ко ће то
пратити.

Кад сам била велика,
напорно је било
Док год сам дете, биће ми
мило.
Срећа је да је то био само
сан,
То сам схватила кад је свануо
дан.
Ужурбани велики свете,
Много је лепше бити дете!

Јапан

Спаја нас храброст кроз
историју,
То што волимо и поштујемо
традицију,
Кроз понос, упорност и рад
Споразумевамо сличности
тад.
Далека земља излазећег
сунца,
Где традиција и модерно
испуне срца,
Тамо где живе дуговечни
људи,
Да буде частан свако се
труди.

Много је лепих острва и боја,
Много непрегледних поља,
Одсјаја сунца на косим
крововима
И мириса трешњиног цвета у
сновима.
Јапанци воле саке а Срби
ракију,
Јапанци праве суши а ми
пршту.
Јапанска је трешња а наша
шљива,
Заједничка је душа што
правду снива.
Храбри су некада били
самураји борци
Као и моји преци – слободе
творачки.
И са кубуром и са мачем су
знали,
Уз песму и сабљу никад нису
пали.
Секли су своје супарнике
мачем
И витешки наздрављали са
ковачем.
Све су то храбри и јаки људи
Са срцем великим што куца
из груди.

Србија

Моја Србија је много лепа,
У њој сам провела сва своја
лета,

Ово је земља коју волим
за поштовање и родољубље
молим.

Нисмо ни свесни свог овог
блага,

Нити колика је само снага

Свих наших река и свих људи,
Колико нам само лепоте
нуди.

Треба да волимо све што је
добро а наше,

Да запевамо и подигнемо
чаше

Поштоваћемо и оно што је
туђе

Али не прихватајмо ако је
луђе.

Овде где се чује звук трубе,

Где су земљорадницима руке
грубе,

Али племенито и велико срце
у грудима

А слобода и љубав у људима.

То је моја земља, Србија моја,

Место где сам увек слободна
и своја,

Где имам породицу и људе
драге,

Где имам љубав и пуно снаге.

Добро је бити добар

Свакога дана срећем много
људи,

Има ту свега, разних су ћуди.

Гледам, свако поступа по
свом,

Поштујем али не желим да
науде свету мом.

Мене су учили да у свету ви-
дим лепоту,

Усадили су ми да највише
ценим доброту.

Како сад одједном толико
ствари ружних,

Да ли се може побећи од
дана тужних?

Одакле долазе они што не-
мају меру,

Тако су сурови, у људскост
изгубили веру,

Да ли знају да свако носи свој
крст,

Нема ту среће када у другог
упиреш прст.

Не знам шта је потребно ура-
дити,

Да ли око своје тврђаве зид
саградити?

Када и на ружно враћамо
лепим и чистим,

Узалудно је, јер не говоримо
језиком истим.

Разлика између светле и там-
не стране света

Види се чак и у оку сваког
детета.

„Ко тебе каменом, ти њега
хлебом“

Нема ефекта под овим не-
бом.

Бољи свет настаје кад поједи-
нац бољи постаје,

Кад ради на ономе што му
недостаје.

Знам, неки ће рећи „добар и
луд су браћа“,

Али желим да верујем „до-
бро се добрим враћа“.

Пружам руке сунцу

Пружам руке сунцу,

Са радошћу у срцу!

Уз осмех дан дочекујем

И нове радости очекујем.

Свако јутро сунце ме буди,

Волим га и кад је зубато и
чудне ћуди.

Златни зраци собу ми осве-
тљавају

И све око мене обасјавају.

Сунце нас греје свакога дана

Да озелени природу – држи
се плана.

Док буди природу и успавано
цвеће,

Извор је радости и планетар-
не среће!

Благи поветарац покреће
сидра,

Све је лепршаво као дечија
игра.

И славуј мали и лептир плави,

Природа своје буђење слави!

Дрвеће има свој бели бехар,

Сунцокрет и маслчак сијају
као пехар,

Јутарње је сунце цвркутом
пропраћено

А мој љубимац Вучко и ја се
радујемо усхићено.

Златни зраци Сунца

Греју и наша срца!

Ка Сунцу пружам руке

И пловим до сигурне луке.

